

Åsbo skolas handlingsplan för att motverka kränkande behandling

1 mars 2019 – 28 februari 2020

Innehållsförteckning

Åsbo skolas handlingsplan för att motverka kränkande behandling 1 mars 2019 – 28 februari 2020..1	1
Åsbo skolas handlingsplan för att motverka kränkande behandling 1 mars 2019 – 28 februari 2020..3	3
Syfte	3
Mål för vårt arbete är:.....	3
.....	3
Åsbo skolas ordningsregler	4
Främjande arbete på Åsbo skola	5
Förebyggande arbete på Åsbo skola.....	6
Kartläggning och analys som görs på Åsbo skola	7
Resultat utifrån enkäter och genomförda hälsosamtal hösten 2018	8
Resultat utifrån skolgårdsvandring februari 2019	8
Uppföljning/Utvärdering av föregående handlingsplan utifrån målen visar att:	8
Identifierat problemområde	9
Vad ska göras?	9
När?.....	9
Vem är ansvarig?	9
När ska uppföljning ske?	9
Åtgärdande arbete vid kränkande behandling.....	10
Beskrivning över hur Åsbo skola arbetar med det åtgärdande arbetet:.....	10
Rutiner för att anmäla misstanke om kränkande behandling.....	10
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever	10
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal	10
Rutiner för uppföljning av åtgärder vid kränkande behandling.....	10
Rutiner för dokumentation av åtgärder och uppföljning.....	11

Åsbo skolas ordningsregler

På varje skola ska ordningsregler upprättas varje läsår. Elever och vårdnadshavare ska ges möjlighet att vara delaktiga i processen. På **Åsbo skola** sker det genom att ordningsreglerna diskuteras och revideras genom diskussioner på klassråd och elevråd. Föräldrar tar del av förslag till ordningsregler och har möjlighet att lämna förslag på förändringar. **Ordningsregler fastställs varje läsår i september.**

Värdegrund

I Åsbo skola:

- visar vi varandra respekt.
- är vi hjälpsamma och tar hand om varandra.
- använder vi ett vårdat språk.
- är vi rädda om våra och andras saker.

Ordningsregler

I Åsbo skola:

- är alla elever ute på rasterna.
- använder vi inte mössa, keps eller luva inomhus.
- använder vi inte mobiltelefoner för privat bruk. Vi lämnar in mobiltelefonen när första lektionen börjar.
- får vi använda mobiltelefoner till skolarbetet när läraren säger till.
- tar vi inte kort eller filmar med mobiltelefonen i skolan för att lägga upp på sociala medier.
- hjälps vi åt så att reglerna i lekar och spel är bra regler som alla känner till och följer
- använder vi alltid hjälm när vi åker kickboard och i pulkabacken.
- åker vi kickboard på avsedd plats och från årskurs 4.
- är det inte tillåtet att kasta snöboll.
- respekterar vi att man får cykla till och från skolan från och med årskurs 3.
- har vi följande regler i matsalen:
  - Vi står tysta och stilla i matkön och går lugnt i matsalen.
  - Vi samtalar med låg röst.
  - Vi försöker använda ett bra bordsskick.
  - Vi säger till eller tar hur mycket mat vi vill ha så att vi kan äta upp maten.
  - Vi äter i lugn och ro och sitter kvar minst 10 minuter i matsalen.

På Åsbo skola strävar vi efter att alla ska känna Trygghet, Tillit och Trivsel!

Främjande arbete på Åsbo skola

Främja – Skolans främjande arbete genomförs oavsett om något aktuellt problem finns eller inte och riktar sig till alla elever. I planen beskriver vi hur vi arbetar på skolan.

Personalen på Åsbo skola arbetar utifrån en gemensam värdegrund där eleven står i centrum. Alla elever på skolan är allas elever. Allas lika värde och en likvärdig behandling av alla elever är utgångspunkten för skoldagen. Samtal om hur vi är mot varandra är ett ständigt återkommande ämne under skolveckan. Klassråd och elevråd är ett forum för demokrati och medinflytande. Gemensamma raster för hela skolan möjliggör lek och spel över årskurserna.

Spårtiden

Utifrån olika teman träffas alla elever på Åsbo skola i mindre grupper med elever från förskoleklass upp till och med årskurs 6. Grupperna leds av elever i årskurs 6 med en vuxen kopplad till varje spårgrupp. Det leder till att de äldre eleverna ges tillfälle att växa i sin ansvarsroll som spårledare och de yngre blir i sin tur trygga med de äldre.

I år har eleverna på olika sätt och vid flera tillfällen fått möjlighet att ta del av arbetet kring musikalen "Luckan" som utspelar sig i skolmiljö och handlar om vänskap, utanförskap och mobbning. Åsbos fritidshem åkte till Linköping för att se musikalen. Efter att musikalen filmats erbjöds Åsbo skola ett besök av två dramapedagoger en heldag med filmvisning och diskussionsfrågor i klasserna. Frågorna var anpassade till elevernas olika ålder. På Spåret fortsatte sedan arbetet med dramatiseringar som eleverna spelade upp för varandra. ([bilaga](#)).

Samverkan F-3

- Idrott F-1, 1-2, musik F-1
- F-1 och 2-3 har en gemensam berättarstund varje fredag
- Eleverna i F-3 har en årlig vänskapsvecka med extra tyngdpunkt på hur en bra kompis är

Personalen arbetar aktivt för att fortsätta utveckla samarbetet mellan fritids och skola för skapa en helhet för eleven. Fritidspersonalen träffar eleverna under skoldagen i olika aktiviteter och personalen planerar, diskuterar och genomför aktiviteter och lektioner tillsammans. På så sätt byggs broar över verksamheterna och länkar ihop dem till en helhet.

Fritids har kontinuerligt samlingar kring värdegrundsfrågor. Det sociala samspelet står i fokus och utifrån olika prioriterade mål arbetar personalen systematiskt med olika problemområden.

Samverkan 4-6

Eleverna i årskurs 4-6 lär sig att ha respekt för varandras klassrum och saker när de vistas i olika lokaler under skoldagen.

Personalen värnar om att det alltid ska vara öppna dörrar och ett öppet klimat. Genom att vuxna lyssnar på eleverna skapas en trygg lärmiljö där alla barn blir sedda.

Eleverna i årskurs 6 arbetar med att stärka sin självbild, självkänsla och självförtroende genom **Motivationslyftet/Star For Life**. Motivationslyftet stärker elevernas självkänsla och självförtroende och hjälper dem att göra bra val och engagera sig för sitt skolarbete. De får kunskaper och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället.

Eleverna får en motivationslyftspärm i åk 6. De arbetar regelbundet med övningarna i pärmen i samarbete med lärare/mentor. Tanken är att pärmen sedan följer eleven genom högstadietiden.

Pärmen består av fem olika teman/moduler med innehållet:

- Jag siktar mot mina drömmar.
- Jag är engagerad.
- Jag bestämmer.
- Jag gör det möjligt.
- Från JAG till VI.

Eleverna får träna förmågor som att skapa grundvärderingar, sätta upp tydliga mål och välja mindset/förhållningssätt i olika situationer. De får också träna på att känna trygghet i sig själv och tillit till sin egen förmåga.

Star For Life.

Som en uppskattat kick-off så får eleverna i åk 6 aktivt vara med på en Star For Life konsert. De ingår då i en stor skolkör tillsammans med ungdomar som gått i Star For Life skolor i Sydafrika. En härlig och oförglömlig upplevelse! Länk till hemsida <https://starforlife.org/?lang=sv>

Vi välkomnar besök på skolan!

Vårdnadshavarna blir delaktiga i skolans verksamhet via sms, mail, veckobrev/månadsbrev, utvecklingssamtal, rektorsbrev varje månad, föräldramöten enligt treårshjul. Var tredje år anordnas en familjekväll på Åsbo skola. Alla föräldrar i Boxholms kommun inbjuds också till en grupp för föräldrasamverkan. Gruppen träffas tillsammans med rektorerna, vid två tillfällen/termin. Alla föräldrar kan ta del av protokoll, via hemsidan.

Förebyggande arbete på Åsbo skola

Förebygga – *Skolans förebyggande arbete handlar om att ta bort risker som framkommit genom kartläggningar under läsåret.*

Ingen på Åsbo skolas alla verksamheter; **grundskola, förskoleklass, fritids** eller **grundsärskolan** ska utsättas för kränkande behandling. Alla på skolan arbetar aktivt för att motverka alla former av sådan behandling.

Personalen lyssnar och reagerar på det som händer bland eleverna och tar upp viktiga händelser och samtalsämnen till diskussion. Vuxna vistas bland eleverna för att snabbt kunna ta tag i det som sägs och görs och lyfta det till en gemensam diskussion. Eleverna ska vara trygga med att vuxna är informerade om vad som är aktuellt bland dem och att de ska kunna ta upp allt de känner oro eller tvekan inför med någon i personalen. Konflikter på raster såväl som goda exempel av kamratskap på rasterna lyfts och uppmärksammas under skoldagen. Personalen tar hjälp av varandra för att lösa konflikter och oenigheter bland eleverna men även i det förebyggande arbetet genom att diskutera vad vi kan göra för att förhindra att konflikter uppstår.

- Personalen sätter gränser och är tydliga vuxna för att visa vilka regler som gäller och vad som förväntas av eleverna. Regler för spel och lekar sätts upp tillsammans med eleverna för att alla ska känna sig välkomna och veta vad som gäller i leken.
- Varje dag finns ett schema med bildstöd/textstöd uppsatt på tavlan som redogör för dagens aktiviteter. Lärarna samtalar och informerar om vad dagen kommer innebära och om det finns någon punkt som behöver tydliggöras särskilt vad gäller rutiner eller förväntningar från vuxna till eleverna eller från eleverna till vuxna.
- Det finns ett schemalagt rastvaktsystem, vilket innebär att det finns rastvakter ute på alla raster. Alla elever är tydligt informerade om att de kan och ska vända sig till rastvakterna om

de upptäcker, eller själva blir utsatta för någon form av kränkande behandling ute på skolgården. Rastvakterna har till uppgift att uppmärksamma och förhindra konflikter, bråk, utsatthet och att uppmärksamma jargongen mellan eleverna. Alla rastvakter bär västar för att synliggöra sig för eleverna.

- På varje arbetslagsträff, som sker en gång/vecka, finns alltid elevärenden som en stående punkt på agendan. Där finns möjlighet för personalen att berätta om egna observationer av elevernas beteende samt om personalen uppfattar olika signaler kring att något inte står rätt till hos ett eller flera barn.
- All elevfrånvaro dokumenteras och uppmärksammas genom de rutiner som upprättats i en närvaroplan. Syftet med detta är att man vet att återkommande frånvaro kan vara ett tecken på någon form av utsatthet hos barnet.
- Klassråd och Elevråd där eleverna ges möjlighet att ta upp frågor och funderingar som är aktuella för deras trygghet.
- På utvecklingssamtalen tas frågor om trivsel och kamratskap upp varje termin.

Förskoleklass – år 3, Nyckeln

Personalen försöker alltid att *ligga steget före*. Det finns en vuxen i klassrummet när det ringer in. Det finns alltid rastvakt ute och efter skoldagens slut även en bussvakt. Vuxna finns nära och kan vid behov vara med i omklädningsrummen. För att undvika kö utanför matsalen skickas eleverna en och en till maten. Eleverna har en fast placering vid borden. I och med att personalen finns i samma hus så kan vi förmedla viktig information mellan skola och fritids under dagen.

4-6

Eleverna har en fast placering vid matbord där de sitter blandat årskurs 4-6

Kartläggning och analys som görs på Åsbo skola

- Kartläggning av verksamheten för att upptäcka risker för kränkande behandling görs regelbundet under läsåret via **klassråd, fritidsråd och elevråd**, där elever och personal tar upp och diskuterar händelser i vardagen. Risker/händelser som behöver uppmärksammas tas upp på **arbetsplatsträff** varje vecka och åtgärder sätt in vid behov.
- Eleverna i årskurs 2 – 6 besvarar varje hösttermin en **elevenkät**. Utifrån enkätens resultat förs en diskussion i alla klasser F-6 kring prioriterade områden, där eleverna får komma med förslag till lösningar.
- För att kartlägga eventuella risker i skolmiljön genomförs en **trygghetsvandring/genomgång** där eleverna markerar platser på skolgården där man kan känna sig otrygg
- **Klasskonferenser** (mitterminsavstämningar) görs mars och oktober för kartläggning av kunskapsinhämtningen och av det sociala klimatet i klasserna.
- Skolsköterskan genomför **hälsosamtal** med eleverna i år 1 och 4 där frågor om trivsel ingår.
- **Incidentrapporter** ger ytterligare underlag för att identifiera risker i skolmiljön

Resultat utifrån enkäter och genomförda hälsosamtal hösten 2018

- Eleverna har en trygg arbetsmiljö.
- Hälsosamtal årskurs 1 visar på att eleverna trivs bra i skolan. En av tre har ändå sett någon bli retad, utstött eller på annat sätt illa behandlad. Uppmärksammas bör att det finns elever som saknar vuxen om något händer, framför allt på skolgården.
- Elevhälsan är ett begrepp som många elever på Åsbo skola inte känner till.
- Alla elever i årskurs 2 och 3 svarar att de känner sig trygga i skolan. Svaren från eleverna i årskurs 4-6 visar att även de upplever en trygg skolmiljö. Svaren hamnar på den positiva sidan (stämmer ganska bra, stämmer helt).
- Personalens utvärdering av enkäten ledde till diskussioner på klassråd kring hur eleverna följer ordningsreglerna. Utifrån svaren valdes också följande begrepp ut för diskussion i alla klasser F-6. **RESPEKT, RÄTTVISA, REAGERA** för att fånga vad eleverna menar att orden betyder. **Resultatet redovisas i handlingsplanens två ordmoln.**

Resultat utifrån skolgårdsvandring februari 2019

Finns det några platser på skolgården där vi vuxna behöver vara observanta? Där det känns otryggt att vara?

Elevrådet tog upp frågan och varje klass redovisade sina tankar. De flesta kommentarerna kring otrygga platser handlade om fysiska risker; farliga grenar, för lite sand i längdhoppningsgropen, risk att man sprang ut på parkeringen.

Vad gällde risk för kränkningar tyckte förskoleklass att det kan vara lite läskigt att gå in i idrottshallen när det står många stora elever där. Önskemål togs upp om en skärm vid dörren till omklädningsrummen för att man inte ska kunna se rakt in. Det framkom att det är bra att vuxna har väst på sig.

Två platser behöver vuxna vara extra uppmärksamma på;

- Fotbollsplanen – där man lätt kan bli osams menar årskurs 3
- Baksidan av "nya" huset där det sällan är någon vuxen

Uppföljning/Utvärdering av föregående handlingsplan utifrån målen visar att:

1. Åsbo skolas arbete för att motverka kränkande behandling har varit framgångsrikt. Kartläggningar visar att eleverna upplever sig trygga i skolan. Det främjande arbetet som syftar till att skapa en positiv lärmiljö för våra elever där de har möjlighet att mötas under skoldagen lägger grunden för en samhörighet mellan våra elever och en acceptans för att vi alla är olika.
2. Det förebyggande arbetet för att förhindra kränkande handlingar pågår ständigt i vardagen och förändras under skolåret utifrån behov som kommer fram i samtal med elever, vårdnadshavare och mellan personal. **Alla barn är allas barn.**
3. Skolans handlingsplan finns att läsa på skolans hemsida och information om detta sker genom rektorsbrev och vid samverkansmöte med föräldrar. Planen följs upp vid personalmöten. Vi behöver stärka rutinerna kring hur all personal ska få kännedom om planen.

4. Eleverna vet att de ska vända sig till rastvaktande personal om något händer
5. Kränkande behandling uppmärksammas och åtgärdas enligt fastställda rutiner.

Identifierat problemområde	Vad ska göras?	När?	Vem är ansvarig?	När ska uppföljning ske?
<p>Inga vuxna när det händer något på skolgården</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inga vuxna finns på baksidan av "nya" skolhuset. • Det behöver vara vuxna vid fotbollsplan 	<p>Gå igenom/uppdatera vaktschema.</p> <p>Vid sjukdom sätts ersättare in för rastvakter.</p> <p>Rastvaktsväst ska alltid användas.</p> <p>Ersättare sätts in vid planerad frånvaro</p> <p>Rastvakt cirkulerar och uppmärksammar de platser som eleverna enligt trygghetsvandring upplever som otrygga.</p>	Vid behov	<p>Samordnare</p> <p>Rastvakt</p> <p>Ordinarie rastvakt</p> <p>Rastvakt</p>	<p>Kontinuerligt APT</p> <p>Stående punkt på klassråd och på elevråd</p>
<p>Otäckt när 6:orna står utanför ingången till idrottshallen tycker förskoleklass</p>	<p>Uppmärksamma 6:orna på förskoleklassens oro. Stå någon annanstans.</p>	Direkt	Klasslärare	inför/efter idrott
<p>Insyn i omklädningsrummen på idrotten</p>	<p>Ta upp frågan om möjlig skärmvägg för att hindra direkt insyn i omklädningsrummen vid nästa fastighetssyn</p>	20/3	Rektor/Samordnare	Efter fastighetssyn

Åtgärdande arbete vid kränkande behandling

All personal på skolan ska följa planen mot diskriminering och kränkande behandling av barn och elever. Alla har ett ansvar att motverka och upptäcka all form av kränkande behandling (elev-elev och vuxen-elev). Det är alltid den utsatta personens upplevelse som avgör om en handling är kränkande. Rektor har ett övergripande ansvar för att motverka all form av kränkande behandling enligt lagens bestämmelse. Rektor ansvarar tillsammans med berörd personal för att dokumentation och uppföljning sker.

Beskrivning över hur Åsbo skola arbetar med det åtgärdande arbetet:

Rutiner för att anmäla misstanke om kränkande behandling

1. Berörd personal utreder och stödjer de inblandade för att lösa konflikten. Vårdnadshavare kontaktas.
2. Elevhälsoteamet kopplas in vid behov
3. Incidentrapport fylls i och lämnas till rektor.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

1. Berörd personal utreder och stödjer de inblandade för att lösa konflikten. Vid kränkning tas alltid kontakt med hemmet. Rektor informeras skyndsamt.
2. Rektor gör anmälan till huvudman. Rektor utreder skyndsamt om vidare insatser behövs och tar beslut om eventuella åtgärder. Elevhälsoteamet kopplas in vid behov.
3. Uppföljning sker:
  - kontinuerligt med inblandade elever, klasslärare/ Elevhälsoteamet
  - kontinuerligt med vårdnadshavare
  - veckovis på EHT

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Vid signaler om att elev kränks av personal kallar rektor till samtal med berörd personal. Huvudman informeras och beslutar om vidare åtgärder efter att ärendet utretts.

Rutiner för uppföljning av åtgärder vid kränkande behandling

- Uppföljning sker:
- Kontinuerligt med inblandade elever

- Kontinuerligt med vårdnadshavare
- Veckovis på EHT

Rutiner för dokumentation av åtgärder och uppföljning

Incidentrapport fylls i och lämnas till rektor, rektor rapporterar till huvudman.

Information/Delaktighet

Skolans plan mot kränkande handlingar ska finnas i aktuell version i varje klassrum. Skolans årliga plan finns på Boxholms kommuns hemsida. Nya elever och föräldrar informeras av klassläraren. Ny personal informeras av rektor.

Uppföljning och utvärdering

I **januari/februari** utvärderas den årliga planen. Det görs även en analys av kartläggningarna som ligger till grund för nästa års prioriterade områden. I **februari** fastställs ny handlingsplan.

Bilaga

Lite historik kring musikalen och senare filmen LUCKAN.

Musikalen Luckan handlar om vänskap, utanförskap och mobbning och spelades upp av elever från åk. 4 från Vikingstad skola. Föräldrarna till eleverna var först ut på Sagateatern april 2017.

April 2018 togs musikalen upp igen och spelades upp för skolorna i Linköpings kommun. Åsbo skola fick en specialinbjudan och vi tackade ja. Det blev fritidseleverna som fick turen att åka och det innebar nästan alla i F-3. Busshyran äskades från kulturpengarna.

Hösten 2018 blev musikalen en film på 15 minuter som utspelar sig i skolmiljö.

Filmen väcker många tankar och känslor.

Värdegrundsarbete.

28 januari fick vi (specialinbjudan igen) ett förslag på att dramapedagogen Carina Malm och Helga Carlson från Vikingstad skola ville komma på klassrumsbesök en heldag med filmvisning och diskussionsfrågor i klasserna. Frågorna var anpassade till elevernas olika ålder. Åsbo skolas värdegrundsarbete var i full gång!

Fortsättningen blev på spårtiden då vi fortsatte med att välja ut en scen eller en egen dramatisering utifrån filmen som vi spelade upp för varandra i de två grupper som samarbetar och därefter följde diskussioner. En lyckad fm tyckte många med bra diskussioner.

Några grupper ville fortsätta att dramatisera färdigt.

Måste nämnas också att förskoleklassen är så intresserade av denna film så de har själva filmat och agerat i egen film som liknar LUCKAN men heter UTANFÖR.

Det återstår att utvärdera så Carina får chansen att veta hur vårt arbete har fortsatt utifrån filmen. Vet att hon skulle vara tacksam för det.

Märit Carlson 2019-02-14